EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2025.10.10.
COM(2025) 631 final

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

a veszélyes áruk szárazföldi szállításáról szóló, 2008. szeptember 24-i 2008/68/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv szerinti felhatalmazásról

1. BEVEZETÉS

A 2008/68/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv[1] (a továbbiakban: az irányelv) létrehozza a veszélyes áruk Európai Unión belüli közúti, vasúti és belvízi szállításának keretét. Az irányelv jóváhagyta és az uniós tagállamokban végzett belföldi szállítási műveletek tekintetében is kötelezővé tette a konkrét nemzetközi jogszabályokat. A nemzetközi jogszabályokat az ENSZ Európai Gazdasági Bizottságának (ENSZ-EGB) és a Nemzetközi Vasúti Fuvarozásügyi Államközi Szervezetnek (OTIF) az égisze alatt fogadják el és teszik naprakésszé.

A nemzetközi jogszabályok konkrétan a következőket foglalják magukban:

- a Veszélyes Áruk Nemzetközi Közúti Szállításáról szóló Megállapodás[2] (ADR) és a Veszélyes Áruk Nemzetközi Belvízi Szállításáról szóló Európai Megállapodás[3] (ADN), amelyek mindegyikét az ENSZ-EGB égisze alatt fogadták el; valamint
- a Veszélyes Áruk Nemzetközi Vasúti Fuvarozásáról szóló Szabályzat[4] (RID), amelyet az OTIF égisze alatt fogadtak el.

Ezeket a nemzetközi jogi eszközöket általában kétévente aktualizálják a műszaki és tudományos fejlődésnek megfelelően. Ezzel egyidejűleg egy összetett intézményközi együttműködési mechanizmus gondoskodik arról, hogy a jogi eszközök egymással is harmonizáltak maradjanak. Ez megkönnyíti az intermodális műveletek végrehajtását.

Az irányelv mellékletei jóváhagyják ezeket a nemzetközi jogi eszközöket. Ez egyértelműséget és jogbiztonságot nyújt a gazdasági szereplők és a nemzeti hatóságok számára a veszélyes áruk nemzetközi és belföldi szállítására vonatkozó egységes szabályok tekintetében. Az eredményes alkalmazás érdekében az irányelv mellékleteit rendszeresen (elviekben kétévente) módosítják, hogy azok lépést tartsanak a nemzetközi jogi eszközök aktualizálásával.

Az (EU) 2019/1243 európai parlamenti és tanácsi rendelet[5] a mellékletek módosítási folyamatának megváltoztatása céljából módosította az irányelvet. Az irányelv 8. cikke (1) bekezdésének módosított szövege a következő:

A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 8a. cikknek megfelelően a mellékleteket módosító, felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el abból a célból, hogy figyelembe vegye az ADR, a RID és az ADN módosításait, különös tekintettel a tudományos és műszaki fejlődést érintő módosításokra, így például a helymeghatározási és a nyomonkövetési rendszerek használatára.

E felhatalmazás kapcsán az irányelv 8a. cikkének (2) bekezdése előírja, hogy a Bizottságnak jelentést kell benyújtania az Európai Parlamenthez és a Tanácshoz az irányelv által ráruházott felhatalmazásról, biztosítva az átláthatóságot és az elszámoltathatóságot a felhatalmazáson alapuló hatáskörök gyakorlása tekintetében.

2. A FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ JOGI AKTUSOK ELFOGADÁSÁRA VONATKOZÓ HATÁSKÖR GYAKORLÁSA

2.1. Elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok

Az irányelv 8. cikke (1) bekezdése jelenlegi szövegének hatálybalépése óta a Bizottság – az (EU) 2020/1833[6], az (EU) 2022/2407[7] és az (EU) 2025/149[8] felhatalmazáson alapuló bizottsági irányelv elfogadásával – három alkalommal gyakorolta a 8. cikkben említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozó

[1] Az Európai Parlament és a Tanács 2008/68/EK irányelve (2008. szeptember 24.) a veszélyes áruk szárazföldi szállításáról (HL L 260., 2008.9.30., 13. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2008/68/oj).

[2] A teljes szöveg elérhető az ENSZ-EGB honlapján.

[3] A teljes szöveg elérhető az ENSZ-EGB honlapján.

[4] A teljes szöveg elérhető az OTIF honlapján.

[5] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1243 rendelete (2019. június 20.) az ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárás alkalmazását előíró egyes jogi aktusoknak az Európai Unió működéséről szóló szerződés 290. és 291. cikkéhez történő hozzáigazításáról (HL L 198., 2019.7.25., 241. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1243/oj).

[6] HL L 408., 2020.12.4., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir_del/2020/1833/oj.

[7] HL L 317., 2022.12.9., 64. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir_del/2022/2407/oj.

[8] HL L, 2025/149, 2025.1.24., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir_del/2025/149/oj.

hatáskörét. E felhatalmazáson alapuló bizottsági irányelvek célja az irányelv mellékleteinek a tudományos és műszaki fejlődéssel összhangban történő aktualizálása, figyelembe véve az ADR, a RID és az ADN módosításait.

2.2. A tagállamokkal folytatott konzultáció

Az uniós tagállamok szakértői három szakaszban vettek részt a szóban forgó, felhatalmazáson alapuló bizottsági irányelvek elfogadásának előkészítésében.

Először is az ADR, az ADN és a RID szerződő feleiként és szerződő államaiként a tagállamok részt vettek a nemzetközi megállapodások módosításainak kidolgozásával, előterjesztésével, megvitatásával és megszavazásával kapcsolatos technikai folyamatban.

Másodszor az Európai Unió Tanácsának tagjaiként a tagállamokkal konzultációra került sor a módosított ADR-nek, ADN-nek és RID-nek az ENSZ-EGB és az OTIF által elfogadandó végleges szövegével kapcsolatban képviselendő álláspont meghatározásáról szóló tanácsi határozatok elfogadásáról. E második szakasz célja annak megerősítése volt, hogy az ADR, az ADN és a RID módosításai megfelelőek, tekintettel arra, hogy azokat az irányelv mellékleteiként beemelik az uniós vívmányok közé.

Harmadszor a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban[9] foglalt elveknek megfelelően a Bizottság konzultált a veszélyes áruk szállításával foglalkozó szakértői csoportba kinevezett tagállami szakértőkkel az irányelv mellékleteinek felhatalmazáson alapuló bizottsági irányelvek elfogadása révén történő módosítására irányuló bizottsági javaslatokról.

3. KÖVETKEZTETÉSEK

A Bizottság valószínűleg ismét gyakorolni fogja az irányelv 8. cikkének (1) bekezdése alapján ráruházott felhatalmazást: 2026 végén a Bizottságnak új, felhatalmazáson alapuló bizottsági irányelvet kell elfogadnia az irányelv mellékleteinek a tudományos és műszaki fejlődéssel összhangban történő aktualizálása érdekében. Ezzel összehangolja a mellékleteket az ADR, az ADN és a RID 2027-es kiadásával.

Az irányelv 8a. cikkének (2) bekezdésével összhangban a Bizottság a következő ötéves időtartam letelte előtt ismét jelentést készít a felhatalmazásról.

A Bizottság az Európai Parlament és a Tanács figyelmébe ajánlja ezt a jelentést.

9 HL L 123., 2016.5.12., 1. o.